Cazul pensionarului din Glodeni spitalizat forțat într-o instituție psihiatrică va fi examinat de CtEDO

Recent, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova plângerea Mihail Dogotar v. Republica Moldova (nr. 12653/15 din 28 februarie 2015).

Mihail Dogotar este pensionar și fost inginer cu un stagiu de muncă de 45 de ani, care de mai mult timp se află în litigiu cu Casa Națională de Asigurări Sociale, fiind nemulțumit de pensia pe care o are. Acesta își exprima nemulțumirea public la întrevederile cu autoritățile sau întruniri publice.

Reclamantul s-a plâns Curții Europene a Drepturilor Omului în legătură violarea art. 5.1 din Convenție (reținerea ilegală) sub aspectul spitalizării sale forțate într-o instituție psihiatrică, pentru o perioadă de 7 zile, după ce a lovit peste față o membră a Guvernului din acea perioadă. Faptele au avut loc în luna mai 2014. Detalii aici. Ca urmare a fost pornit un dosarul penal în baza art. 287 alin. 1 (huliganism).

În mai 2014, Procuratura Glodeni a numit prin ordonanță expertiza medico-legală psihiatrică ambulatorie în privința reclamantului. Potrivit reclamantului, două persoane îmbrăcate în civil care s-au prezentat drept poliţişti au venit la el acasă şi l-au rugat să meargă cu ei în oraşul Bălţi pentru desfăşurarea acţiunilor procesual-penale. Ulterior, reclamantul a observat că automobilul în care era, de fapt se deplasa spre clădirea Spitalului de Psihiatrie din m. Bălți. Reclamantul s-a împotrivit să intre în clădirea spitalului, aşa că a fost încătuşat.

Mihail Dogotar spune că la momentul efecturării expertizei era

agitat pentru că a fost mințit, iar investigația era făcută contrat voinței sale. Ca rezultat, comisia a stabilit că suspectează demenţă sau amnezie. Doctorii au recomandat investigații suplimentare şi efectuarea unei expertize psihiatrice în condiţii de staţionar.

Prin demersul Procurorului din iunie 2014 s-a solicitat judecătoriei Glodeni a dispune expertiza medico-legală, psihiatrico-psihologică staționară suplimentară în privința reclamantului. Procurorul nu a invocat careva motive speciale care ar explica necesitatea numirii expertizei psihiatrice. În ordonanță era menționat printre altele în calitate de justificare a expertizei psihiatrice *”cunoașterea cu certitudine de către reclamant a faptului că victima deținea funcția de Ministru al Muncii, Protecției Sociale și Familiei a Republicii Moldova”.*

Judecătoria Glodeni a examinat demersul procurorului în lipsa reclamantului iar avocatul desemnat ca să acorde asistență juridică garantată de stat a considerat necesar de a susține în instanța de judecată demersul procurorului, contrar intereselor clientului și fără a consulta poziția acestuia. Instanța a admis demersul procurorului și a dispus expertiza medico-legală, psihiatrico-psihologică staționară suplimentară în privința reclamantului în cadrul Spitalului Clinic de Psihiatrie din or. Codru, m. Chișinău.

În septembrie 2014 de reclamant s-au apropriat trei polițiști care i-au spus că ”trebuie să-l aresteze” din motiv că există o decizie judecătorească care trebuie executată. Polițiștii l-au reținut forțat pe reclamant și l-au transportat la Spitalul Clinic de Psihiatrie or. Codru, mun. Chișinău – unde a fost internat forțat. În timpul aflării în Spitalul Clinic de Psihiatrie, reclamantul a fost supus examenelor medicale contrar voinței sale, prelevării de sânge și altor analize, diverselor proceduri medicale și muncii forțate. La fel, reclamantul a fost închis într-o secție cu alți pacienți care sufereau de boli mintale grave.

”Se pare că autorităţile Republicii Moldova nu şi-au învăţat lecţia după ce în 2008 CtEDO a condamnat ţara noastră în dosarul disidentului politic Gheorghe David, (a se vedea David v. Moldova, no. 41578/05, 27 Noiembrie 2007), trimis în 1987 la tratament psihiatric forţat de fostul şef al statului, Nicolae Timofti, pe când era judecător, dar și în alte cauze similare (a se vedea Gorobet v. Moldova, no. 30951/10, 11 Octombrie 2011). Ca și în alte cauze, în cauza Dogotar nu au existat temeiuri rezonabile de a priva persoana de libertate. Circumstanțele cauzei ne fac să credem că acesta a fost privat de libertate pentru ai aplica o pedeapsă camuflată. Cauza dată scoate în evidență probleme grave legate de modul și procedura de dispunere și efectuare a expertizelor psihiatrice în ambulatoriu, dar și alte probleme legate de procedurile aplicate de polițiști în procesul de reținere, calitatea asistenței juridice, etc.”, susține avocatul Asociației Promo-LEX, Vadim Vieru.

În decembrie 2016, judecătoria Glodeni i-a aplicat, lui Mihail Dogotar o amendă de 200 unități convenționale, în baza art. 287 alin. 1 (huliganism), dosar pornit în mai 2014. Hotărârea nu este definitivă și irevocabilă, aceasta a fost atacată cu apel.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului va emite o hotărâre pe acest caz după expedierea de către părți a observațiilor cu privire la admisibilitate și fondul cauzei.

Pentru mai multe detalii, contactaţi: Carolina Bondarciuc, Ofițer de comunicare Promo-LEX: GSM 060280980, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail: carolina.bondarciuc@promolex.md